

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliuadas. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D I E N O S I N F O R M A C I J A
Münchenas Penktadienis, 1946.II.22 d. /III metai/ Nr.43/80/

DEBATAI APIE SANTYKIUS SU SOVIETAIS

— Londonas. Trečiadienį britų parlamente prasidėjo dvi dienas trukę debatai užsienio politikos klausimais. Konservatorių atstovas pagyrė Bevino laikyseną Saugumo Tarybos posėdžiuose. Graikijos ir Indonezijos klausimais STO pasisakė, kad D Britanija yra pasiėlgusi teisingai. Tačiau įtampa tarp didžiųjų valstybių tebesanti. Rusija spaudžianti Viduržemio srities kraštus. Rytų per kvaila, jei kas nematytų esamosios įtampos. Paskutiniu metu pastebimas Rusijos politikos posūkis, ypač Italijos atžvilgiu. Taigi Italija bus tik šachmatų figūra. Ko Rusija nori? Visa, ko Rusija daro, yra arba imperialistinis jos veržlumas arba turintis tikslą. Labai svarbu, kad mes žinome tiesą. Vokietijos atžvilgiu reikia rasti vieningą sutarimą. Tai bus galima padaryti tik tada, kai tarp rytų ir vakarų viešpataus susipratimas. Phillips Price pasakė: santykiai su Sovietų Sąjunga buvę blogi, o dabar esą dar blogesni. Višinskis iškėlė bylą STO grubiai ir šiurkščiai. Kiekvienu atveju Rusijos baiminimasis turėtų būti išblaškytas. Per karą Rusija baisiai nukentėjo. Rusijos nepasitikėjimas dar padidėjo, kai atominės energijos paslaptis jai nebuvo pranešta.

SOVIETAI PLEČIA MANDŽURIJĄ

Čunkingas. JAV vyriausybė paprašė Kiniją suteikti informacijų, ar tikrai rusai grobia Mandžurijos pramonės įrengimus kaip „karo grobį“, prieš tai nesusitarę su Sąjungininkais. Tokių pat informacijų JAV paprašė ir Sovietų Sąjunga. Aukštesnieji Kinijos valdininkai privatiškai patvirtina spaudos pranešimus, kad rusai iš Mandžurijos išgabena visa, ką jie nori, tačiau jie oficialiai nieko neskelbia. Amerikiečių įstaigos yra labai susirūpinusios Mandžurijos

pramonės įrengimų grobimu, ypač kai rusai vengė įsileisti JAV reparaacijų komisijos į jų okupuotą teritoriją. Rusija Kinijai pateikė keturis naujus reikalavimus, būtent: 1. Visiškai glaudaus kiniečių-rusų ūkinio bendradarbiavimo Mandžurijoje, 2. Tam tikrų teisinių pirmenybių sovietų piliečiams šiaurės rytų Kinijos srityje, 3. Visiškos vandens susisiektimo kontrolės šiaurės rytų Kinijoje, 4. „Saugumo koridoriaus“ į Port Artura ir Daireną, saugomą rusų kariuomenės.

Paskutiniiais pranešimais iš Čunkingo, Sovietai iki šiol dar nieko neatsakė į Kinijos vyriausybės notą, kuria Kinija buvo paprašiusi Rusiją pranešti, kada ji numato atitraukti savo kariuomenę iš Mandžurijos. Šiuo metu Mandžurijoje vyksta kovos tarp Kinijos tautinės kariuomenės da

DP PROTISTUOJA PRIEŠ VOKIEČIŲ PROPAGANDĄ

/Stars and Stripes, 1946.II.17 d./

Prieš kiek laiko „The Stars and Stripes“ paskelbė straipsnį apie pabėgėlius, kurie, buvę nacių simpatikai, ištaigingai gyvena UNRRS stovyklose. Tokie vokiečių inspiruoti tvirtinimai sukėlė nepasitenkinimą ir pasipiktinimą. Nuostabu, kad amerikiečiai, kurie kovojo prieš vokiečius, dabar tiki jų propaganda. Mes čia esame ne dėl savo kaltės ir neturime nė mažiausio noro visuomet pasilikti „ištaigingose stovyklose“. Jei susidarys palankios sąlygos, mes būsimė laimingi, galėdami apleisti šį kraštą, kurio žmonės visada karštai troško kitas tautas užgrobti ir persekioti. Visiškai neįtikėtina, kad Pabaltijo žmonės galėtų būti naciais, nes jie 700 metų buvo vokiečių pavergti, ko niekada nepamirš. Bet kai kurie vokiečiai, kurie pretenduoja į Pabaltijo pilietybę, tebegyve-

na UNRROS stovyklose. Šie, kaip supuė obuoliai statinėje, turėtu būti pašalinti. Nekaltinkite mūsų dėl jų pikto ryščių.

Elo Teose, Haunstetono DP stovykla. Irdza Lidija Sėja, Hochfeldo DP stovykla.

SOVIETU AMBAS DOS ATTACHE ATSIKLEIDĘ KANADON ENTIU TINI- LA

Ottawa, II. 19/UP/. Rusų ambasados attache, kuris pajuto, jog bus likviduotas, jeigu paklausys įsakymo grįžti į Maskvę, buvo Ottawos policijos paskelbtas, buvęs tas asmuo, kuris pranešė Kanados istaigoms platų Sovietų šnipų tinklą Kanadoje.

Attache Igor Gošenko, jo žmona ir sūnus dabar yra Kanados Policijos apsaugos globoje.

Atirta, kad Gošenko pirma karte nuvyko į Ottawos policiją. 1945 m. rugsėjo mėnesį ir mikčiodamas laužyta anglų kalba papasakojo savo keistą pranešimą.

Policija atrodė nesidominti jo pranešimu ir nesiėmė jokios akcijos. Tada jis su žmona nuvyko į "Ottawa Juornal" redakciją ir papasakojo savo reikala redaktorei Teslie Johnson, kurie jie buvo anksčiau sutikę Sovietų ambasadoje.

Diplomatas papasakojo p-lei Johnson, kad Sovietų vyriausybė atšaukianti jį į Rusiją ir norinti nužudėti, kad šnipai jį be atvangos persekioję ir tik su didžiausiu vargu jam pavykę ištrukti iš jų trumpam laikui apsilankyti redakcijoje.

Ottawos policija paskyrė policijos automobilį saugoti namą kuriam Gošenko gyveno. Vieną rugsėjo mėnesio naktį policija buvo iššaukta prie sekamo namo ir rado, Gošenką, jo žmoną ir sūnų pasislėpusius pas kaimyną, o keturi rusai kriejo jo butą. Du rusai buvo rusų ambasados variai, kiti du nebuvo ambasados tarnautojai. Įsitikinusi padėties rimtumu, Kanados vyriausybė skubiai ėmėsi darbo. Gošenka buvo nuvežtas į Užsienų reikalų paslaugų riauš Narman Robertsono butą kvotai padaryti.

Gošenkos šeima po to buvo pavesta stipriai policijos apsaugai vienoje slaptoje vietoje, o Kanados policija pradėjo tirti

šnipų tinklą pagal Gošenko suteiktas informacijas. Policijos tyrinėjimui baigėsi Kanados vyriausybės oficialiu pareiškimu, kad keletas asmenų buvę areštuota už perdavimą slaptų žinių "vienai svetimai valstybei". Iš Montreallio buvo patirta, kad Kanados policija areštavo šešis asmenis ryšium su šnipų tinklo susekimu. Jų tarpe buvo vienas Nacionalinės Tyrimų Tarybos narys ir vienas Progresyvosios Darbo Partijos /buvusios Kanados Komunistų partijos/ narvs.

Policija taip pat konfiskavo Mc Gillio universitete visus dokumentus, liečiančius sprogstamas medžiagas. Cerai informuoti vyriausybės atstovai Montreali laiko vienu iš svarbiausių špionažo centrų, drauge su Toronto ir Edmontono miestais.

MASVOS ATSAKYMAS DĖL ŠPIONAŽO AFEROS

Maskva. Ryšium su Kanados ministro pirmininko Mackensie Lingo pranešimu apie susektą špionažo tinklą, Sovietų vyriausybė pranešė, kad prieš karo pabaigą buvo patirta, jog kai kurie Sovietų karo attaches bendradarbiai pasisavinę kai kurias paslaptis, dėl kurių Sovietų istaigos jokio intereso neturėjo. Nežiūrint į tai, sovietų attache buvo atšauktas, vis dėlto po Kanados ministro pirmininko pareiškimą prasidėjo neribota spaudos ir radijo propagandinė kompanija prieš Sovietų Sąjungos interesus. Visa tai yra susiję su Višinskio laikysena Londone, kur jis gynė tikrąją demokratiją ir mažųjų tautų interesus. Ši nauja kompanija ir tenka laikyti tik atsilyginimo priemone prieš Višinskio laikyseną.

TRUMPOS ŽINIOS

- Berlynas. Rusų zonoje įvesta 48 val. darbo savaitė, tačiau šis nuostatas netaikomas žemės ūkio darbininkams.

- Frankfurtas. Nuo atėjimo pirmo šienio leidžiamas telefono pasikalbėjimas su visomis Vokietijos zonomis. Rusų zonoje telefono pasikalbėjimų taisykla leista tik didžiuosiuose miestuose.

- Londonas. Pranešama, kad Ruhro ir Reino sričių klausimas bus svarstomas taikos konferencijoje gegužės mėnesį.